

Aktuelle børnerettighedsdagsordener på justitsområdet

Aktuelle børnerettighedsdagsordener på justitsområdet

Der udestår fortsat en række vigtige børnerettighedsdagsordener på Justitsministeriets område fra den seneste valgperiode, samtidig med at regeringsgrundlaget peger på nye initiativer. Det er på den baggrund Børnerådets vurdering, at et nyt Folketing har en række opgaver, der kalder på opmærksomhed, hvis børn og unge, der kommer i kontakt med retssystemet som ofre, vidner, pårørende eller gerningspersoner, skal mødes med respekt for deres rettigheder og sikres den beskyttelse, retssikkerhed, støtte og inddragelse, de har krav på.

Konsekvenser af strafreformen for børn og unge

Med vedtagelsen af strafreformen er der gennemført markante strafskærpelser, som også omfatter unge under 18 år. Børnerådet har peget på, at dette indebærer risici for unges udvikling, recidiv og muligheder for resocialisering, uden at anbefalinger om en mere proportional eller resocialiserende tilgang er imødekommet.

I regeringsgrundlaget nævnes yderligere strafskærpelser for personfarlig kriminalitet og et andet sted fremhæves et styrket fokus på det kriminalitetsforebyggende og resocialiserende arbejde. Børnerådet hæfter sig ved det styrkede fokus på kriminalitetsforebyggelse og resocialisering, når det gælder børn og unge. Børnerådet anbefaler, at konsekvenserne af reformen følges tæt og at det sikres, at anvendelsen af de skærpede straffiveauer sker med respekt for børns rettigheder, herunder med resocialisering som mål.

Børns ret til kontakt med indsatte forældre

Som led i strafreformen undersøges det, om børn skal have ret til ugentlige besøg hos indsatte forældre. Med valgudskrivelsen blev arbejdet afbrudt, og der er endnu ikke truffet politisk beslutning om en model.

Det er Børnerådets anbefaling, at en eventuel ordning tager udgangspunkt i barnets bedste, foregår i trygge rammer og sikrer lige adgang for alle børn.

Børns rettigheder i Kriminalitetsforebyggelseskommissionens arbejde

Den forhenværende regering har nedsat Kriminalitetsforebyggelseskommissionen, som frem mod 2027 skal komme med anbefalinger til, hvordan kriminalitet blandt børn og unge forebygges mere effektivt. Regeringsgrundlaget lægger samtidig vægt på et styrket kriminalitetsforebyggende arbejde og resocialisering som centrale elementer i retspolitikken.

Børnerådet anbefaler, at der følges op på kommissionens anbefalinger og at det sikres, at børns perspektiver systematisk inddrages i udmøntningen, så indsatsen understøtter børns ret til forebyggelse, inddragelse og resocialisering.

Børns ret til familieliv i udvisningssager

Regeringsgrundlaget lægger op til at genfremsætte det lovforslag, der var en del af strafreformen, og som omhandler at anvende udvisning som hovedregel, når en udlænding dømmes mindst et år ubetinget fængsel. Det oprindelige lovforslag ville sikre, at flere kriminelle udlændinge udvises, men gav anledning til bekymring i et børnerettighedsperspektiv, fordi udvisning kan have vidtrækkende konsekvenser både for børn, der udvises, og for de børn, hvis forælder udvises samt for deres ret til familieliv efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Børnerådet anbefaler, at der fortsat foretages konkrete og individuelle proportionalitetsvurderinger i sager, hvor børn berøres, og at barnets bedste og retten til familieliv fortsat indgår som centrale hensyn, når udvisning skal overvejes i en sag.

Evaluering af groomingbestemmelsen i straffelovens § 231

Justitsministeriet har oplyst, at evalueringen af groomingbestemmelsen forventes oversendt til Folketingets Retsudvalg i første halvår af 2026. Evalueringen nåede imidlertid ikke at blive oversendt til udvalget inden valgudskrivelsen og afventer fortsat politisk behandling. Børnerådet har peget på behovet for mere viden om anmeldelser, domme og sagsforløb samt børns egne erfaringer med den retlige proces. En [gennemgang](#) af de første to års praksis viser forskelle i bestemmelsens anvendelse på tværs af politikredse og peger på behov for yderligere viden og kompetencer i sagsbehandlingen. Det er centralt for at sikre, at børn mødes med ensartet beskyttelse og retssikkerhed uanset, hvor i landet sagen behandles.

Det er Børnerådets anbefaling, at der følges politisk op på evalueringens resultater, og at eventuelle udfordringer i bestemmelsens anvendelse omsættes til konkrete forbedringer af beskyttelsen mod grooming.

Styrkelse af børneattestordningen

Med handlingsplanen [Tryk Barndom](#) er der taget vigtige skridt til at styrke beskyttelsen af børn mod vold. Samtidig udestår der fortsat centrale initiativer fra handlingsplanen, herunder en styrkelse af børneattestordningen. Regeringsgrundlaget lægger desuden op til en ny strategi mod vold mod børn, som kan danne rammen for det videre arbejde med at styrke beskyttelsen af børn mod vold og overgreb.

Det er Børnerådets anbefaling, at en revision af børneattestordningen prioriteres som led i den videre opfølgning på Tryk Barndom og den kommende strategi mod vold mod børn. Revisionen bør sikre, at eksisterende huller i beskyttelsen af børn og unge lukkes, herunder at relevante volds- og seksualforbrydelser fremgår af attesten, og at reglerne bliver mere ensartede på tværs af myndighedsområder.

Børns retssikkerhed i sager om vold og overgreb

Med handlingsplanen [Tryk Barndom](#) er der lagt op til øget brug af retsmedicinske screeninger i sager om vold mod børn. Der pågår aktuelt et arbejde med at udvikle den nærmere model for anvendelsen, og der udestår fortsat politiske beslutninger om blandt andet hjemmel til undersøgelser af børn under 15 år uden forældresamtykke. Samtidig lægger regeringsgrundlaget op til en ny strategi mod vold mod børn og vold i hjemmet.

Det er Børnerådets anbefaling, at Folketinget følger op på de udestående initiativer fra Tryk Barndom og sikrer en grundig politisk drøftelse af den fremtidige model for retsmedicinske screeninger, inden der træffes beslutning om en eventuel permanent forankring eller udbredelse. Drøftelserne bør tage højde for både hensynet til børns beskyttelse, retssikkerhed og behov for ensartet behandling på tværs af landet.

Partnerdrabskommissionen og børn berørt af partnerdrab

Regeringsgrundlaget lægger op til en langsigtet strategi mod partnervold og -drab. Samtidig er det som led i strafreformen besluttet at etablere en partnerdrabskommission, der skal styrke vidensgrundlaget om partnerdrab i Danmark og bidrage til en bedre forebyggende indsats. Selvom partnerdrab ofte betragtes som en problemstilling mellem voksne, kan det have vidtrækkende konsekvenser for de børn, der mister en forælder eller på anden måde berøres af drabet. Børns perspektiver og behov bør derfor indgå som et selvstændigt fokus i arbejdet med forebyggelse og opfølgning.

Det er Børnerådets anbefaling, at børn systematisk tænkes ind i den kommende strategi mod partnervold og -drab samt i den politiske opfølgning på partnerdrabskommissionens arbejde, herunder de særlige behov for beskyttelse, støtte og inddragelse, som børn berørt af partnerdrab kan have. Arbejdet bør koordineres med den kommende strategi mod vold mod børn og vold i hjemmet for at sikre en sammenhængende indsats for børn berørt af vold og partnerdrab.

Det er en investering i fremtiden.

Med venlig hilsen

Bente Boserup, forperson i Børnerådet

